

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLADEŽ - 29. SVIBNJA 2015. - BROJ 91

ISSN 152-9181 COBISS.SR - ID 22583303

Foto: Marko Nađ

IZDVAJAMO:

PSIHOLOGIJA:
Boje osobnosti – 5

IZLOŽBA:
Subverzivna
preobrazba – 7

TEMA:
Volontiranje pri
salezijancima – 8-9

PREDSTAVLJAMO:
Ljetni programi
HMI – 17

FOTO MJESECA

Maturanti: 4. f iz Gimnazije
»Svetozar Marković« u Subotici

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Ana Ivković, Ivan Kovač,

Ivana Rudić, Nevena Balažević,

Donna Diana Prčić,

Antonija Dević

Lektura:

Nikolaj Vasiljčuk

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Antonija Sudarević, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu
Tajništva za kulturu i javno
informiranje Autonomne
Pokrajine Vojvodine,
kao i uz povremenu potporu
Ministarstva kulture
Republike Srbije

Nevena Balažević

Snovi

Prije dva tjedna bila sam u Crikvenici. Budući da je to bio moj prvi posjet tom gradu, pokušala sam slobodno vrijeme iskoristiti na najbolji mogući način. Postavila sam si pitanje: Koji je najbolji način da se upozna grad? Odgovor mi se javio u roku od nekoliko sekundi: Razgovor s mještanima i besciljna šetnja.

Razlog mog posjeta Crikvenici bio je poslovne prirode. Već neko vrijeme radim kao trenerica na projektu Planska igra: lokalna samouprava, za zakladu Friedrich Ebert Stiftung. Cilj ovog projekta je na zabavan i interaktivan način objasniti srednjoškolcima na koji način funkcionira lokalna samouprava i pomoći im da svoje ideje pretoče u djela kako bi pomogli svojoj lokalnoj zajednici. Provela sam tri dana s crikveničkim srednjoškolcima, koji su ostavili nevjerovatan dojam na mene. Iznenadila me je njihova ambicija i velika želja za ispunjenjem svojih potencijala i ispunjenjem snova. Na pitanje čime se žele baviti u životu, dobila sam najrazličitije odgovore: od liječnika i liječnica do redatelja i redateljica. Suprotno uvriježenom mišljenju kako mladi ljudi srednjoškolske dobi razmišljaju jedino i isključivo o provodu, mladi su me Crikvenčani uvjerili u suprotno. Mom iznenađenju nije bilo kraja kada su mi neki od njih rekli kako bi se htjeli vratiti u Crikvenicu nakon završenog fakulteta. Trećeg dana našeg druženja pridružio nam se zamjenik gradonačelnika Crikvenice i predsjednik Gradskog vijeća. Skupina mladih ljudi s kojima sam radila pokazala je zavidnu vještinu javnog govorništva. Postavljali su pitanja zamjeniku gradonačelnika i iznosili svoje prijedloge za unapređenje života u svojoj lokalnoj zajednici. Dok sam ih gledala kako se zalažu za svoja prava i iznose svoje stavove, na moment sam odlutala u mislima. Pitala sam se kako bi izgledalo naše društvo kada bi se svi zalagali za unapređenje svojih sredina na način na koji su to činili mladi Crikvenčani? Koja je to struja koja čovjeka preusmjeri na neku drugu stranu? Pitala sam se zašto ljudi odustaju od svojih ideala, ciljeva i želja. Moje razmišljanje prekinuo je gromoglasan pljesak. Gradski dužnosnici i publika koja je nazočila posljednjem danu projekta digli su se na noge i pljeskom nagradili ove mlade ljude koji su u cijeli projekt unijeli svoje srce. Dok sam hodala obalom, vratila sam se svom nedovršenom promišljanju. Promatrala sam ljude: slučajne prolaznike, turiste, mještane, vlasnike lokalnih kafića i slastičarni. Pitala sam se koje su njihove životne priče. Je li vlasnik kafića u samom središtu Crikvenice možda htio biti kapetan broda? Je li vlasnica suvenirnice zapravo neostvorena glumica? Iz razgovora s Crikveničanima zaključila sam kako ih more iste brige kao i sve nas. Saznala sam koji je najstariji kafić u Crikvenici. Nepoznati čovjek mi je čak ispričao i jednu lokalnu legendu. Ipak, nikad nisam saznala imaju li ti ljudi neostvorene želje za kojima još uvijek žale. Sada mi samo ostaje vjerovati u skupinu mladih Crikveničana s kojima sam se družila tri dana. Nadam se da će oni ustrajati u svojim snovima i željama.

O LJUBAVI

Volimo li srcem?

O d medenog srca do srca nažvrljanog na rubu pira. Znamo da je u zapadnoj kulturi srce simbol ljubavi. Čestitke za Valentinovo su prepune srca, kao i grafiti koji pokazuju kako netko voli nekoga. Neka su srca probodena strelicom, neka su prelomljena pa traže svoju drugu polovicu. I zbog svega toga (i koječega drugoga) počeli smo vjerovati da se ljubav krije baš u srcu. I ne samo što se »krije« u srcu, još je i teško objašnjiva, neuhvatljiva, nepouzdana, pa boli ili ljude čini sretnima ili ih unesrećuje i tako redom, pogledajte samo more citata o ljubavi! I dok cijela ta zbrka pogoduje pjesnicima, pa i filozofima, za svakodnevnu uporabu nam uistinu treba nešto prozaičnije. Možda vam je ljubav ogrijala srce, a možda ga je i slomila, no ako ju tražite tamo – u krivu ste.

Kako nastaje?

Dok smo još jako mali, kad smo gladni ili kada nam je prljava pelena – plačemo. Kad smo siti i kada nam je udobno – zadovoljni smo. Uгода je jedan od prvih osjeta koje doživljavamo (osjeti su, u stvari, tjelesne senzacije nastale nadraživanjem određenih receptora čula).

Kako rastemo i razvijamo se, osjet ugodnosti postaje matrica za ugodne osjećaje, a osjet neugodnosti postaje matrica za neugodne osjećaje. Osjećaje, za razliku od osjeta, ne osjećamo stalno nego samo u situacijama koje su za nas značajne i bitne. I tako, kako rastemo i razvijamo se, mi i učimo pa uz druge ugodne osjećaje (radost, želja...) naučimo i ljubav. Nema velikog praska, nema zvjezdica nego se ljubav eto tako neprimjetno provuče. Za sve na-

Ljubav je kulturni fenomen, a to znači da je »proizvod« određenog društva. A kako su društva različita, tako i proizvode različite fenomene

komani ili opasni dečki. Nekima se uklapaju »mami-ni sinovi«. Nekim se dečkima znaju uklapati »dobre curice«, a drugima one koje tulumare i bježe iz škole.

Kada se šablone lijepo poklope, i nema velike razlike – sretni smo i zadovoljni u vezi. No, ako iza sebe imamo niz neuspjelih odnosa ili se nikako ne možemo sporazumjeti s partnerom – vrijeme je da provjerimo koliko nam se (ne) poklapaju šablone.

Uvijek i svugdje

Teško nam je zamisliti svijet bez ljubavi. I često, osim što mislimo da je u srcu, vjerujemo da je ljubav prisutna svugdje i oduvijek. No, ljubav je kulturni fenomen (sjetite se da ju učimo!) a to znači da je »proizvod« određenog društva. A kako su društva različita tako i proizvode različite fenomene. Stoga, ima društava u kojima ljubav nije »u srcu«, a i onih u kojima je ljubav kao pojam posve nepoznata. Neka afrička plemena poznaju ljubav ali ju ne smiještaju u srce – kod njih je srce mjesto bijesa. S druge strane, većina Azije ne poznaje pojam ljubavi. To ne znači da oni ne vole – nego da nemaju jedinstveni pojam za cijeli niz različitih ljubavi. Poput starih Grka, oni imaju posebnu riječ za svaki od tih različitih oblika naklonosti – za ljubav prema roditeljima, prema bližnjima, prema partneru itd. S druge strane, ono što jest univerzalni fenomen i što nije proizvod društva nego tjelesnoga (dakle prirode) jest seksualnost. U kakvoj su vezi seksualnost i ljubav i mogu li jedna bez druge – to je već tema za neki drugi tekst. Do tada – volite (umom ili srcem, svejedno)!

Marina Balažev

knadne komplikacije zaslužni su kultura, Hollywood, pjesnici (a pomalo i mi sami).

Kako za odrastanje, kao uostalom i za većinu važnih stvari u životu, nema provjerene formule ni jedinstvenog recepta, često se verzija ljubavi koju naučimo vrlo razlikuje od verzije ljubavi koju je naučio npr. Marko iz 3C.

Voli me, ne voli me

I tako, dok trgamo latice tratinčice i nagađamo, vrijeme je da odgovor potražimo u mozgu (njegovom). Kada bismo sve jako pojednostavili, mogli bismo zamisliti kako svatko od nas ide kroz život s određenim šablonima u mozgu kroz koje vidi i tumači svijet. Uključimo »šablona za ljubav«, pogledamo oko sebe, pa se netko uklopi (to je ono što zovemo da smo se »zaljubili«) ili ne uklopi (to je ono kada ga uopće ne doživljavamo). Nekima se u šablonu stalno uklapaju alkoholičari ili nar-

JEDNA OD PSIHOLOŠKIH PODJELA

Boje osobnosti

I u maloj skupini ljudi brzo se uočavaju oni tipični temperamenti. Jedna od takvih psiholoških »podjela« osobnosti slikovito se predstavlja bojama: crvenom, žutom, zelenom i plavom

Od samih početaka ljudskog roda, čovjek se našao pred nepoznanicom: samim sobom. Živeći s drugima otkrivamo kako smo različiti i tek u interakciji s drugima upoznajemo i sami sebe. No, svi znamo kako nam nije uvijek lako diviti se različitosti, nego ona često postaje teret u suradnji i zajedničkom životu.

I u maloj skupini ljudi brzo se uočavaju oni tipični temperamenti. Jedna od takvih psiholoških »podjela« osobnosti slikovito se predstavlja bojama: crvenom, žutom, zelenom i plavom.

Crveni

»Crvene« ćemo lako prepoznati po njihovoj odlučnosti i usmjerenosti na zadatke. Njima je važno sve učiniti »odmah i sada«. Ne zanimaju ih previše detalji i ne zaustavljaju se u dugim razmišljanjima prije nego odluče djelovati. To su osobe koje vole izazove, usude se mijenjati stvari i žele imati kontrolu nad svojim životom. Drugi ih ponekad doživljavaju koristoljubivima i nametljivima, jer naglasak više stavljaju na postizanje cilja i uspjeh nego na odnose s ljudima. Ipak, njihova odlučnost i hrabrost potrebna je svakom timu da bi ostvario svoje ciljeve, a način na koji će oni iskoristiti svoju osobnost koja im daje dobre izgleda da budu vođe ovisi o njihovim vrijednostima i motivima koji ih pokreću.

Žuti

»Žuti« su oni koji u svakom društvu znaju napraviti dobru atmosferu. Oni su odlični motivatori, puni ideja i energije. Lako stvaraju nove kontakte i nekako im je prirodno da budu omiljeni jer vole ostaviti dobar dojam. Vedri su i optimisti, ali za razliku od crvenih, često neorganizirani. Zbog njihove otvorenosti i sposobnosti dobrog komuniciranja, imaju širok krug prijatelja. No, ponekad ih se doživljava kao površne

jer im slušanje drugih ne ide uvijek tako dobro. Ipak, oni znaju duboko suosjećati i općenito su emotivni. »Žuti« su tipovi kreativni i svojom energijom znaju pokrenuti, no njihove ideje znaju ostati neostvarene jer im ponekad nedostaje fokusiranosti i ustrajnosti.

Zeleni

Za razliku od lepršavih »žutih«, »zeleni« tip osobnosti je smiren i staložen. Oni su također usmjereni na ljude, ali teže uspo-

Plavi

»Plavi« su poput »zelenih« mirni i strpljivi, ali nisu usmjereni na ljude nego na zadatke. Oni su precizni i uredni, često strogi prema sebi, ali i prema drugima. Zanimaju ih detalji i uvijek vole preduhitriti svaku moguću pogrešku pomnim planiranjem. Iako vole red i organizaciju, kreativni su i maštoviti. Rijetko izražavaju osjećaje i zato ih ljudi ponekad doživljavaju hladnima, ali to ne znači da ne osjećaju. Za razliku od crvenih, kojima je najvažnije zadatke oba-

stavljaju kontakte jer su pasivniji. Ipak, njihov sposobnost slušanja i razumijevanja drugi prepoznaju i to cijene (i koriste). Strpljivi su i spremni na surađivanje i pomaćanje. Važno im je imati osjećaj sigurnosti i nisu skloni avanturama i izazovima. Njihov čest problem zna biti neodlučnost, a drugi ih znaju doživljavati kao osobe bez svoga stava jer vole tražiti kompromise. Iako često ne znaju reći »ne« drugima, ni sami se ne vole suočiti s odbijanjem jer to shvaćaju osobno. No, iako ne znaju nametati svoje stavove drugima, njih se čvrsto drže. »Zeleni« uvijek dobro dođu kada treba smiriti situaciju i tražiti odgovarajuće rješenje za sve. Također, u obitelji je uvijek dobro imati zelenih tipova koji znaju balansirati.

viti »sada«, njima je najvažnije obaviti ih »točno«. Zato su često kritični i oprezni. S njima se ne morate bojati neizvršavanja obveza i nepridržavanja dogovora.

Iako se svi možemo lako pronaći u jednoj od ovih »ladica«, svi mi imamo pomalo od svake »boje«. Neke su istaknute više, a neke manje. Neke od njih nam ponekad dobro dođu, a neke nam otežavaju ponašanje u određenim situacijama. No, ako poznajemo sebe, svoje snage i potencijalne nedostatke, možemo jedne bolje iskoristiti, a druge pokušati preduhitriti. A osim toga, možemo naučiti kako nas ljudi različitih osobnosti mogu upotpuniti i svatko na svoj način pridonijeti ostvarenju zajedničkih ciljeva.

Ana Ivković

IVA DEKAN IZ SONTA

Na diplomi hortikultura, u duši dekupaž

Svaki slobodan trenutak koristim za svoj novi hobi – »dekupaž«, a dosta uradaka već sam uspjela i prodati. Na FB sam otvorila stranicu »Dekupaž Iva«, pa me potencijalni kupci kontaktiraju putem interneta

Ugodan sugovornik, najčešće nasmijana, Sončanka **Iva Dekan** (24), od prošle godine dipl. ing. poljoprivrede, smjer hortikultura, upisala je master studij na poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu. Trenutačno najviše vremena provodi u roditeljskoj kući u Sontu, a odnedavno se bavi i tehnikom »dekupaža«.

KUŽIŠ?!: Iako ste nastavili sa studijem, za razliku od većine kolega niste ostali u Novom Sadu. Zbog čega?

Rekla bih da sam više vezana za rodno mjesto, nego za Novi Sad. Tu imam svoju komociju i svoj mir, toliko potreban za učenje. Sve planirano do sada sam ostvarila, a nadam se da ću u listopadu diplomirati i na master studiju. Dolaskom u Sontu malo sam rasteretila i kućni proračun, jer život u Novom Sadu nije nimalo jeftin. Tu sam, u druženju s bakom **Nadom**, upoznala i čari »dekupaža«, pa sa tako nenadano zaplovila i vodama primijenjene umjetnosti.

KUŽIŠ?!: Pored učenja vjerojatno ti ostaje i dovoljno slobodnog vremena. Kako ga koristiš?

Svaki slobodan trenutak koristim za svoj novi hobi, a dosta uradaka već sam uspjela i prodati. Na FB sam otvorila stranicu »Dekupaž Iva«, pa me potencijalni kupci kontaktiraju putem interneta, a uratke sam izložila i na sončanskoj tržnici. Baka Nada je pomalo iznenađena i vrlo zadovoljna brzinom kojom sam usvojila tehniku dekupaža, kaže da sam vrlo darovita i da mi baš sve ide »za rukom«. No, za sada mi je učenje ipak prioritet, jer nikako ne bih željela produljiti planirani rok za diplomiranje.

KUŽIŠ?!: Kako i kada si u sebi otkrila sklonost primijenjenoj umjetnosti?

Pa najzanimljivije je što je ova sklonost u meni dugo bila prikrivena. Mnogobrojne obaveze u godinama školovanja potpuno su mi ispunjavale vrijeme kojim sam ras-

polagala. Pored primijenjene, sklona sam i glazbenoj umjetnosti. Odmalena obožavam tamburašku glazbu, pa sam do odlaska na studij u Novi Sad svirala prim u TO »Tandora«. I ta aktivnost oduzimala mi je dosta slobodnog vremena. Svi su govorili da sam vrlo darovita, no, kako mi je obrazovanje prioritet, digla sam ruke i od tamburice, nadam se samo privremeno. Dekupaž me je privukao po povratku u Sontu. Vidjela sam kako to radi baka Nada i zaintrigiralo me je. Pokušala sam uz njezin nadzor, iznenadile smo se kako mi je od prve sve pošlo za rukom. Drugi uradak, treći i jednostavno me je obuzela želja za

Iva Dekan

KUŽIŠ?!: Kako reagiraju oni koji su tvoje radove vidjeli?

Svi koji su izložene uratke vidjeli kažu da su ugodno iznenađeni. Moji Sončani poglavito me se sjećaju po brojnim tamburaškim nastupima, pa je ovo za njih odista iznenađenje. Vrlo su mi drage ocjene svestrane likovne umjetnice, sončanske Hvaranke **Ane Tudor**.

Kaže da sam za ovo kratko vrijeme jako napredovala, a vrlo sam joj zahvalna na njezinim opaskama i savjetima koji će mi biti izuzetno dragocjeni. Nesebično mi je otkrila neke svoje male tajne, do kojih je došla dugogodišnjim radom.

KUŽIŠ?!: Kako sebe vidiš u budućnosti?

Prije svega sebe vidim u nekom od poslova u hortikulturi. Najviše bih željela raditi u nekoj od poljoprivrednih škola i stečena znanja prenositi mladima. No, svjesna sam da je u ovoj državi rad u struci za većinu pripadnika mladih generacija samo neostvarivi san. Stoga bih, ukoliko bi mi se ukazala, obijučke prihvatila i priliku za rad u inozemstvu. Pored profesije, nadam se da ću imati vremena i za umjetnost. Iako mi se ljubav prema dekupažu rasplamsava, nije u meni umrla ni ljubav prema tamburici. Tko zna što vrijeme nosi i za koju ću se umjetnost opredijeliti? Bila bih

najsretnija ukoliko bih imala vremena i za glazbu i za primijenjenu umjetnost.

K. P.

Jedan od Ivinih »dekupaža«

daljim stvaranjem. Najdraži uradak mi je oslikavanje našeg obiteljskog naslijeđa, starinskog sanduka, koji sada krasi jednu od soba u kući.

O IZLOŽBI »JUGOSLAVENSKI OMLADINSKI TISAK KAO UNDERGROUND PRESS: 1968 – 1972«

Subverzivna preobrazba

U Galeriji Doma omladine Beograda nedavno je gostovala izložba pod nazivom »Jugoslavenski omladinski tisak kao underground press: 1968 – 1972 (Beograd, Zagreb, Ljubljana)« autora, ali i kustosa ove izložbe **Marka Zubaka**. Autor je, prije Beograda, svoju izložbu postavio u Rijeci i Velikoj Gorici. Izložba je nastala iz Zubakova doktorskog rada koji je autor pisao na CEU u Budimpešti na temu »Omladinski tisak u SFRJ (1968 – 1980): Alternativni medij komunizma«.

Osim toga što povezuje dva danas nepopularna medija, plakat i omladinski tisak, ukazuje na preobrazbu omladinskog tiska 1960-ih u Jugoslaviji. Omladinski tisak je jedan od medija tog doba koji je odbacio

Omladinski tisak je odbacio partijsku ideologiju, te iz sasvim neočekivanih kutova društva slao subverzivne političke i kulturne poruke

partijsku ideologiju, te iz sasvim neočekivanih kutova društva slao subverzivne političke i kulturne poruke.

Sukob s režimom

Omladinski tisak postaje tijelo studentskih pokreta koji se krajem 1960-ih i početkom 1970-ih formiraju u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani. »Listovi daju medijski glas pobunjenim studentima, ali i sami organiziraju njihove akcije, stupajući u sukob s režimom. Promiču se ikone globalne studentske i antiimperijalističke pobune. Omladinski tisak postaje platforma za iskušavanje novih vizualnih koncepata na tragu undergrounda«, navodi se u tekstu koji prati izložbu.

Zanimljiv je koncept samog novinarskog zanimanja iz tog doba, naročito zadatak omladinskih novinara koji su na tajanstven način preuzimali omladinske časopise, koji su sadržavali potpuno drugačije poruke, ali su imali i sasvim drugačiji način predstavljanja javnosti.

Antiratne i liberalne poruke

Sadržaji stranica koje su dijelovi izložbe su veoma zanimljivi: pa tako možemo čitati tekstove protiv rata u Vijetnamu, članke o rock zvijezdama, te nekim trendovima vezanim za hipi pokret.

»Kao što svaki mladi slikar kad uči slikarstvo prvo kopira velike majstore u galerijama da bi došao do svog stila, tako smo i mi kopirali od najcrnjeg američkog undergrounda do ilegalnih letaka skojevaca prije Drugog svjetskog rata. Iz toga smo stvarali

prenosi ideje nego tekst. Ja vjerujem u tekst, napisao sam gomilu pjesama i raznih drugih stvari, ali to je nešto drugo. Čovjek mora učiniti napor da to pročita. A, kad vam dam nešto na prvoj stranici, to ne možete da ne vidite. I onda reagirate. U to vrijeme to je bio pop art«, kaže Stojanović. Ono što je omladinski tisak oslobađalo političke stege najbolje se očitava u riječima Stojanovića o svom tekstu »Napred u pošumljavanje otoka«, koji je satirični osvrt na zloglasni zatvor za političke zatvorenike.

»Bila je dvadesetogodišnjica Golog oto-

originalan, osebujuan konglomerat vlastitog stila«, izjavio je za RSE povodom ove izložbe zagrebački pisac **Pero Kvesić**, koji je bio sudionik u kreiranju tadašnjeg omladinskog tiska.

Novi dizajn

Osim autorskih tekstova koji su bili slobodniji i nisu bili propaganda tadašnjeg režima, te prevedenih anglosaksonskih tekstova, omladinski je tisak donio i revoluciju dizajna ovog, a samim tim kasnije i drugih medija. Redatelj **Lazar Stojanović**, tadašnji urednik »Vidika«, za RSE kaže kako je na dizajnu radio s umjetnikom **Duškom Otaševićem**.

»Uvijek sam mislio, i danas to mislim, da dizajn pregnantnije, brže i efikasnije

ka i to je bila više nego tabu tema. Međutim, oni to tiskaju na drugoj strani, tamo gdje su bile reakcije čitatelja, cenzor to nije primijetio, taj broj izađe i 50.000 primjeraka se proda do podne. Nastane uzbuha u gradu. Partija, policija, pretresi, čuda... Ali, tu stoji tih 30.000 studenata koji će ustati ako oni meni nešto krenu raditi«, kaže Stojanović.

Po svemu sudeći čini se kako su to bila zanimljiva vremena i da je kod dijela mladih postojalo više hrabrosti da pišu o društvenim problemima. No, bila su to ujedno umnogome drukčija vremena od ovoga danas. Kako po pitanju politike, tako i glede samih medija. Što ipak ne znači da ne trebamo vjerovati u bolji svijet, te tekstovima pokušati utjecati na promjene.

Ivana Rudić

Druženje na Bunariću

DRUŽENJE MLADIH KATOLIKA IZ SUBOTICE I ZAGREBA

Volontiranje kao poveznica

Nekoliko Subotičana koji studiraju u Zagrebu volontira pri salezijancima. Tamo su upoznali i druge volontere te ih pozvali u rodni grad gdje su proveli tri predivna dana

Skupina od šezdesetak mladih iz Hrvatske, volontera pri salezijancima ili Družbi sv. Filipa Saleškog u Zagrebu, nedavno je boravila u Subotici, gdje su se došli upoznati s ovdšnjim mladim katolicima. Inicijativu za ovo druženje pokrenuli su mladi Subotičani – **Vedrana Cvijin, Ivana i Ivo Šokčić** uz pomoć **Martina Sudarevića, Gordane Cvijin i Ane Ivković**, koji su studenti u Zagrebu, te i sami dio mladih volontera pri salezijancima. Ovi mladi volonteri na zagrebačkoj Knežiji i Jarunu daju besplatne instrukcije učenicima osnovnih i srednjih škola. Tijekom jedne godine instrukcije zatraži po pedesetak učenika. Učenici najviše traže pomoć iz fizike i matematike. Učenik se mora javiti na početku godine, kako bi dobio svog volontera koji će ga pratiti cijelu godinu i pomoći mu da dobije što bolju ocjenu iz određenog predmeta. Osim instrukcija mladi su i animatori, organizatori skupova, pjevači na misa-

ma i susretima, stariji volonteri mentori su mladima.

Upravo ovi mladi ljudi puni duha i vdrine proveli su tri predivna dana u gradu Subotici. Na putu do Subotice posjetili su Novi Sad, a u povratku Sombor. Prvi dan kada su stigli našli su se s mladima iz Subotice u crkvi sv. Roka na misi mladih, te nakon mise i druženja bili raspoređeni kod domaćina. Sutradan ujutro mogli su upoznati grad i naravno provjeriti kakav je shopping na Buvljaku. Drugi dio dana proveli su družeći se na marijanskom svetištu Bunarić. Trećeg dana, nakon nedjeljne mise i ručka krenuli su natrag doma svojim obvezama.

Volonterska iskustva

Pitali smo neke od Subotičana kako su se našli među volonterima u Zagrebu i koja su njihova iskustva. Vedrana Cvijin, jedna od

inicijatora izleta, volonterka je skoro dvije godine, a njeno iskustvo je sljedeće: »Ono zbog čega sam ostala tamo tako dugo je salezijanska karizma koju sam prepoznala kao karizmu koja mi duhovno vrlo odgovara. Salezijanci se jako fokusiraju na rad s mladima, pa mi je to odlično iskustvo kao budućoj nastavnici matematike. Salezijanci, osim molitve, veliki naglasak stavljaju na rad i djelovanje, što mi je često nedostajalo u nekim drugim molitvenim zajednicama i crkvenim skupinama koje često znaju biti, makar i nesvjesno, zatvorene i samodostatne.«

Ivo Šokčić je 2010. godine otišao u Zagreb na studij, a u međuvremenu se priključio volonterima. »Nakon drugog semestra na prvoj godini kada sam položio sve ispite, priključio sam se volonterskoj skupini na Jarunu. Naveo bih dva razloga: prvi je bio taj što sam doma bio prilično aktivan kao animator u pastoralu mladih Subotič-

Poduka mladih u Zagrebu

tehničar, i pjevač, animator, te mentor mlađim instruktorima. U početku je sve to bilo pomalo zastrašujuće, okružen mnoštvom nepoznate djece i mladih. I s velikom nesigurnošću u svoje znanje. I tako je prošlo nekoliko tjedana i polagano sam počeo upoznavati i ostale instruktore. Vrlo je brzo slijedilo moje prvo putovanje s ostalim volonterima na susret sa salezijanskim volonterima iz Beča. Ta tri dana imaju posebno mjesto u mojem sjećanju, jer sam tada upoznao posebnu skupinu mladih. To su mladi koji volontiraju, koji su u svako vrijeme spremni pomoći ako su u mogućnosti. Koji se skupe na partiju neke društvene igre, što je u današnje vrijeme prava rijetkost među mladima. Ukratko, imali su divnu

karizmu s kojom su me osvojili. Svi su bili vrlo otvoreni prema meni i vrlo brzo sam se osjećao kao član jedne velike zajednice. A to je i naš zadatak, biti utočište mladima. Ponuditi im prostor u kojem će se oni osjećati sigurno i prihvaćeno. Instrukcije, pjevanje, sport predstavljaju samo 'nuspjavu', kaže Martin.

Možda će neki od vas čitajući ove priče dobiti želju priključiti se nekoj volonterskoj zajednici. Ako ste dobili želju, skupite snage i volontirajte, to uistinu ispunjava čovjeka, a mnogo je onih koji su u potrebi.

Antoniya Dević

ke biskupije kroz organizaciju raznih događaja, te sam se i u Zagrebu htio priključiti sličnoj skupini, a drugi razlog zašto sam se odazvao je bio taj da su tražili studente koji će pomagati djeci oko poteškoća s matematikom. Dakle, priključio sam se skupini studenata koja svaku večer od ponedjeljka do četvrtka daje besplatne instrukcije školarcima. Davno je to bilo kada sam počeo s volontiranjem, grupa je bila puno manja, i volontera i djece je bilo znatno manje. Danas je to jedna kompleksna mašinerija s preko 200 djece i preko stotinu instruktora koji omogućuju djeci prenijeti svoje znanje iz više od deset predmeta. Najpopularniji su matematika, engleski, fizika i kemija, no tu su još i hrvatski, njemački, te stručni predmeti. Ono po čemu se naše instrukcije razlikuju od ostalih jest to što su besplatne i što se djeci pristupa posebnim pedagoškim metodama, takozvanim don Boscovim preventivnim sustavom. Blagošću i strpljivšću pristupa se svakom učeniku, te se na svakoga od njih gleda s visokim poštovanjem kao na Božje remek djelo. Glavni cilj don Boscovog preventivnog sustava bio je od mladih napraviti 'dobre kršćane i poštene građane'. Istu karizmu prenosimo i mi kroz ove instrukcije. Sklopljeno je puno prijateljstava među instruktorima, neki su se oženili i udali, neki će se tek oženiti i udati. Slave se rođendani, putuje se, postali smo prava

mala obitelj. Hrvatska je pri samom dnu ljestvice kada je u pitanju volontiranje. Broj volontera na Jarunu koji se iz godine u godinu povećava, daje nadu da će mladi itekako shvatiti da je volontiranje prijeko potrebno i korisno kako za njih tako i za društvo.»

Utočište mladima

Martin Sudarević kaže kako se volonterima pridružio na »nagovor« prijateljiće prije malo više od godinu dana. Prvobitno kao instruktor iz fizike i matematike za osnovnu i srednju školu. »Sada sam i

EKSLUZIVNO: INTERVJU S CRNOM RUPOM (DRUGI DIO)

Kod mene zakoni fizike staju

Intervju s Pikom, crnom rupom koju je naša reporterska ekipa uočila tijekom povratka na Zemlju, nastavlja se. U prošlom dijelu bilo je riječi o Pikovu subjektivnom pogledu na život u kozmosu, singularnost koju skriva obzorjem događaja i par stvari, no razgovor je bio prekinut telefonskim pozivom. Prošlo je oko mjesec dana od toga, a mi smo čekali. Kažu, tko čeka taj i dočeka...

PIKO: Evo me nazad (spustio je telefon i okrenuo se prema nama).

KUŽIŠ?!: Shvaćate li da je prošlo mjesec dana od kada ste podigli slušalicu? Još koji dan i mi bismo otišli natrag. Tužni, ali barem živi...

PIKO: Ah, dobro da niste, tko će ispričati moju priču da nije vas. Da, zaboravio sam, a izgleda i vi... Mislim da ste vi upoznati s tim, ali možda vaši čitatelji nisu. Oko obzorja događaja koje skriva singularnost, prostor i vrijeme su zakrivljeni. S obzirom da se nalazite relativno blizu mene, nije ni čudno da mislite kako je prošlo toliko vremena. Odnosno jest. Za vas. Meni je upravo završio parminutni poziv. Da pojasnim malo to. Najbolje u brojkama možda. Neću mučiti vas ni naše drage čitatelje formulama, ali brojke su zanimljive, vidjet ćete.

U ovisnosti od toga koliko ste blizu mog obzorja, ovo je računica koliko će proći vremena za nekog tko se približava i nekog udaljenog od mene u danima:

Udaljenost od obzorja	Vrijeme astronauta	Vrijeme promatrača
= 2,00x	=1	= 1,414213
= 1,125x	=1	= 2,99999
= 1,000977x	=1	= 32,01465
= 1,000001x	=1	= 1024

KUŽIŠ?!: Zanimljivo, zanimljivo. A što još možemo očekivati kada se približimo vašem misterioznom obzorju događaja?

PIKO: U, evo jedne zanimljive stvari. Kako se približavate, zbog zakrivljenosti prostora i zarobljavanja svjetla u mojem obzorju, vidjet ćete cijeli vidljivi kozmos iz vaše perspektive iznad svoje glave, poput jednog kružnog diska. Kužite, ha?! Vi to znanstveno zovete gravitacijsko leće, mislim. Pa da vam bacim malo brojeva, najbolje: promjer tog diska iznad vaše glave kojeg vi vidite možemo izraziti u ovisnosti o blizini do obzorja događaja, opet...

Udaljenost od obzorja	Promjer vidljivog univerzuma
= 1,01 obima obzorja	= 8,12451004 cm
= 1,05 obima obzorja	= 19,5916779 cm
= 1,1 obima obzorja	= 30,720792 cm

Zamislite dakle cijeli svoj pogled na kozmos u promjeru od 8cm. Mnogo zanimljivih stvari se može još naći kod mene. Kao kad odete na sajam. S malo većom gravitacijom dabome.

KUŽIŠ?!: Bez sumnje jest. Još jedno pitanje. Crne rupe, kažu, mogu nastati od bilo čega. Od banana, bicikla, zgrade, čovjeka... No, mi se još nismo susreli s jednom od njih. Jeste li vi Piko naletjeli na jednu od takvih?

PIKO: Da, upoznat sam s tim, ali nisam se ni ja sreo s takvim nečim na ovoj strani kozmosa. Čisto da napravim digresiju na ovaj moj izgovor. Teoretski ja sam centar kozmosa. Ako vjerujete, a ja vjerujem da je kozmos beskonačan, dakle svugdje je isto rastojanje. Što vodi na to da sam ja centar? Ili vi. Ili bilo što. No, ja preferiram sebe, naravno. Da se vratim, mislim, da bi ste dobili crnu rupu od čovjeka ili bilo čega, morate ga sabiti na promjer tako mali da je to... pa recimo nemoguće. Za sada, ja mislim. Da, siguran sam da je to još uvijek nemoguće. Malo ću razmisliti o računici pa vam dati odgovor kasnije.

KUŽIŠ?!: Dogovoreno. Samo vas molim da ne prođe mjesec dana do tog računanja. Mi smo ljudi, znatiželjni svega odmah u što kraćem roku i volimo »instant« informacije. Kod vas nije takav slučaj?

PIKO: Kod mene? Kod mene zakoni fizike staju, meni su zadnja briga znatiželja i »instant« informacije. Ja imam vremena i vremena. Milijune godina, točnije, ne brinu me »instant« informacije, no kao i svi, volim biti svjež informiran. To nam je zajedničko, pretpostavljam?

KUŽIŠ?!: Skroz ste u pravu. Nego kad već pričamo, naši čitatelji voljeli bi znati vjerojatno još nekih zanimljivih stvari koje se događaju u vašoj blizini, pa recite nam još nešto?

PIKO: Ha, ajde dobro... Mislio sam koju riječ progovoriti o mojim političkim uvjerenjima, ali hajde. Dakle imate još, da vidimo... Mijenjanje boj...

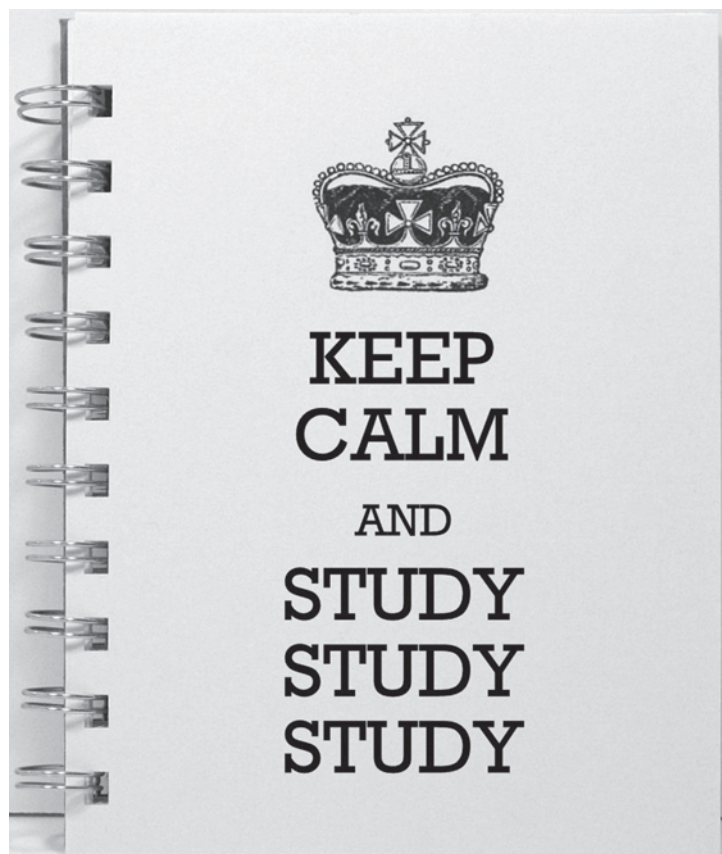
Telefon zvoni po drugi put. Piko se ispričava i podiže slušalicu. Mi čekamo.
(nastavit će se...)

Ivan Čavrgov

DNEVNIK JEDNE STUDENTICE

SJEĆANJE NA BRUCOŠKE DANE

Neću generalizirati, ali još nisam čula za puno nezadovoljnih brucoša, osim kada su na samom početku studija i kada im jako nedostaje dom

Nekad...

Dok su neki birali stanove, ja sam na prvoj godini živjela u domu gdje sam upoznala sebe u cimerskom svijetu. Prije toga sam jedino znala za roditeljsku skrb i koliko god bila samostalna, bar sam se tako osjećala, nisam bila kao do tog trenutka kad sam unijela kufer u studentsku sobu. Na prvoj godini smo svakog tjedna redovito tulumarili, imali smo toliko energije da nismo mogli spavati od uzbuđenja, a da ne

Sada...

Sad kad sam treća godina, iako osjećam da vrijeme leti, retrospektivno gledano, stvari su se znatno promijenile od te prve godine. Dok smo tad tulumarili i šetali po gradu u stankama između predavanja koje bi trajale više sati, danas nemamo vremena trepnuti jer potrebno je raditi na sebi. Čovjek se pita, kad odjednom tako brzo trebaš odrasti?! U današnje vrijeme potrebno je raditi po koji studentski posao kako bi priuštio sebi određeni »luksuz« i kako bi mogao u CV upisati što više iskustva koja bi ti mogla pomoći prilikom zapošljavanja. Ako nađeš posao u struci, na konju si! Kao student novinarstva, potrebno je istraživati i pokušati za početak bar volontirati u medijima ili preko studentskog ugovora na određeni period raditi. Kad smo bili prva godina, nismo još ni razmišljali toliko o tome, ali na trećoj već je nužno. Kad si stariji student, skoro je na svakom fakultetu slična situacija, vidiš kako ne možeš samo danonoćno bdjeti nad knjigama ili ispijati kave, već se upoznati s »realnim svijetom« i tržištem rada.

Prisjetila sam se starih dana s razlogom. Budućim brucošima koji sad već uče za državnu maturu ili prijamni ispit želim poručiti da se zabave najbolje što mogu na prvoj godini fakulteta jer je u pitanju nezaboravno iskustvo. Neću generalizirati, ali još nisam čula puno nezadovoljnih brucoša, osim na početku i to one kojima fali dom. Također, htjela sam i svoje vršnjake podsjetiti na svoje slavne dane iz »mladosti«. Maturanti, učite, pripremite se i upišite ono što vam srce želi, a ne (samo) vaši roditelji. Čekaju vas knjige, knjižnice i puno rada, ali i brucošijade, svakakvi tulum do jutra, nova stambena iskustva i što god vam srce želi. Naravno, to sve može ako pazite da indeks bude pun!

Donna Diana Prčić

Kao da je jučer bilo kad sam upisivala fakultet. Bilo je ljeto i dok su neki uživali u ferijama, ja sam se nervirala oko upisa. Hoću li uspjeti upasti na rang listu? Kako ću se snaći u novom okruženju? Hoće li biti mnogo teže nego u srednjoj školi? I jesu li glasine o najboljim godinama koje tek slijede istinite?

Skoro tri godine su prošle od tog stresa. Uspjela sam se upisati i to na fakultet koji mi je bio prioritetan. Sjetne nostalgije suze pojave se na licu kad se sjetim tih dana. Na prvoj godini fakulteta većina znatiželjnih i pomalo uplašanih novopečenih studenata pokušava se snaći po dvoranama zgrade i pronaći društvo koje će mu u neku ruku obilježiti život. Vladalo je i strahopoštovanje (a i dalje vlada) prema profesorima kad bi sjeli za katedru. Nov način života, nova sredina i drugačija vrsta učenja, pogotovo bolonjska, bile su samo neke od prekretnica.

pričam kako mi je soba bila locirana samo nekoliko metara od noćnog kluba. Sanjarenje u vidu američkih serija o sestrinstvima nije bilo u potpunosti isto, ali je doživljaj bio sličan. Niti brige niti pameti!

U srednjoj školi, dok smo još razmišljali o sljedećim koracima, nisam imala pravu sliku studentskih dana. Jesam maštala dok sam gledala serije, ali kad bih pitala starije sestre ili nekoga tko je na fakultetu, nisu mi mogle dočarati tu atmosferu koju doživiš kad si brucoš/brucošica. Kad dođeš u veliki grad poput Zagreba gdje skoro nikoga ne poznaješ, pred sobom imaš izazov i na tebi je snaći se najbolje što umiješ i znaš. Brinula sam hoću li upoznati nekoga, je li vojvođanski naglasak upitan u konverzaciji i kakvog su mentaliteta buduće kolege na fakultetu. Sve nedoumice sam riješila vrlo brzo, dolaskom u moj sada omiljeni grad Zagreb, koji bih preporučila budućim studentima.

OneRepublic

NAJBOLJI ALBUMI POP GLAZBE: LOU REED – »TRANSFORMER« (1972.)

Ploča koja redefinira glam rock

Telephone Conversation«, »Goodnight Ladies«) koji na izvjesni način **Andy Warhol** nikada nije niti uspio, niti kanio napraviti u svijetu urbane sofisticiranosti i zabava za umjetnički svijet. »Transformer« je jedan od najkomercijalnijih Reedovih uradaka i njegova povijest na top-listama u Engleskoj traje već gotovo četiri desetljeća.

Autor ovitka ploče je kultni rock fotograf **Mick Rock**.

Robert Tilly

Lou Reed je imao kredibilitet i pjesme, **David Bowie** imao je osjećaj za zvuk i bio drag i mio medijima. **Mick Ronson** bio je prominentni gitarist i producent par excellence. Susret američkog šampiona i britanskih majstora u ulozi producenata »Transformer« stvorio je jednu od najvećih glazbenih, ali i pop ikona sedamdesetih godina minulog stoljeća, te ploču koja eksploatira i redefinira glam-rock. Lou Reed je napustio Velvet Underground 1970. godine, s gorkim okusom poraza i animoziteta. New York je bio hladan i nezainteresiran. Činilo se da se, kao i u ranim 60-im, centar zbivanja premjestio u London. Tako je Reed objavio ne osobito zamijećen i uspješan solo-album, debi za tvrtku RCA, snimku od »ostataka« iz doba Velvet Underground, uz pomoć krajnje nezainteresiranih pratećih studijskih glazbenika.

Drugu šansu s albumom »Transformer« pružio mu je prijatelj Bowie, koji je sa svojim gitaristom Mickom Ronsonom već producirao neke blistave i dramatične svirke.

Obojica su se morali potruditi da iz obično suzdržanog glazbenika i urbanog pjesnika izvuku ovaj uzbudljivi miks koji je rezultirao nekolicinom danas nezaobilaznih pjesama: »Walk On The Wild Side«, »Satellite Of Love« i »Perfect Day« samo su one najpopularnije.

Vokalni aranžmani su izuzetni, jednako koliko su gitare zapaljive, a bas i saksofon (kojeg svira Bowie) unose atmosferu cabareta. Bilo je tu i pravih pravcatih rock numera (»Vicious«, »I'm So Free«...) koje su mogle zagrijati auditorij, a iznad svega nadvija se sjena mjuzikla (»New York

SUPERMAN

FRA GRGUR PEŠTALIĆ (1755. – 1809.)

Najučeniji Bunjevac svojeg doba

Fra **Grgur Peštalić** (Gregorius Pestalich, Gergur Pesthalich) bio je književnik i filozof. Rođen je u Vaskútu, Ugarska, 1755. godine, a umro u Baji 1809. Uz **Emerika Pavića** najznačajniji je predstavnik hrvatske književnosti konca 18. i početka 19. stoljeća na ikavici u ugarskom Podunavlju. Smatra se i prethodnikom hrvatskog preporoda na području južne Ugarske.

Studirao je filozofiju i teologiju te doktorirao u Budimu; bio je profesor filozofije na filozofskim učilištima u Baji i Mohaču. Predavao je logiku, povijest filozofije i matematiku.

Bio je član franjevačkog budimskog kulturnog kruga skupa s **Lovrom Bračuljevićem**, **Grgurom Čevapovićem**, **Marijanom Jaićem**, **Matijom Petrom Katančićem**, **Mihajlom Radnićem**, **Stjepanom Vilovim**, te već spomenutim Emerikom Pavićem.

Dana 24. rujna 1778. kao mladi franjevac svečano je slavio svoju mladu misu u Baji uz asistenciju o. **Bonaventure Bašlića**, svoga rođaka koji se najvjerojatnije založio da uprava provincije povjeri Peštaliću predavanja iz filozofije u Baji.

Filozofska djela pisao je latinskim, a književna »slovinskim i iliričkim« jezikom. Njegov je ep »Dostojna plemenite Bačke starih uspomena« na 61 stranici pisan 1790. godine, u duhu Andrije **Kačića Miošića**. Bila je najčitanija knjiga među bunjevačkim Hrvatima. Knjiga je doživjela pet izdanja, od kojih je jedno dotiskano u Subotici kod **Karla Bittermanna** 1866. godine. Djelo se izučava na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, u okviru predmeta renesansna književnost.

Peštalićeva filozofska djela na latinskom, tezariji, sustavni su pristup građi koja se proučavala u franjevačkim filozofskim učilištima u Podunavlju. Svojim je djelima obnovio, dopunio i obogatio filozofsku baštinu hrvatskih podunavskih pisaca. Osim znanstvenog rada i pjesništva bavio se i praktičnim radom.

Prema istraživaču **Emanuelu Hošku**, Peštalić je bio i izumitelj, konstruirao je skupa s **Ignjatom Katićem** aeroplan koji je 1784. godine poletio u prisustvu mnoštva naroda u Baji.

Od 1794. do 1797. godine, Peštalić je boravio u Vukovaru, gdje je vladala kuga, zbog čega je sedam mjeseci bio zatvoren u samostanu. Tu je okružen teškom bolešću i smrću napisao svoje drugo djelo na »slovinskom«: »Utišenje ožalostjenih u sedam pokornih pisama kralja Davida istolmačeno« koje je tiskano 1797. godine u Budimu. Knjiga je elegija svima pogođenima kugom, ona opisuje Vukovar opustošen kugom i smrću, ali i praktične savjete obrane od ove opake bolesti.

Peštalić je bio istaknuti rodoljub pa su mu zbog toga spaljivane knjige. Godine 1806. postao je gvardijan u Baji. Obavljajući tu službu (1806. – 1809.), dočekao je smrt te je pokopan u Baji.

Povjesničar **Robert Skenderović** naveo je fra Grgura Peštalića kao »najučenijeg Bunjevca i pjesnika tog doba«. Akademik **Ante Sekulić** je u »Prilozima za istraživanje hrvatske filozofske baštine« 1980. godine objavio znanstvenu radnju »Grgur Peštalić i njegova filozofska djela«.

Priredio N. Perušić

LITERARNI RADOVI NA TEMU IZ LEKTIRE »NORA (LUTKINA KUĆA)« HENRIKA IBSENA

PISMO NORI

Dobar dan gospođo Nora!

Prije svega moram Vam reći kako mi je žao što je sve tako završilo, ali izgleda da je tako moralo biti. Treba se suočiti sa stvarnošću i zakoračiti dalje u život. Znam da Vam neće biti lako, ali po mom mišljenju, trebali ste o tome ranije misliti. Djeca su naše blago, niste ih smjeli ostaviti s ocem. Jeste li se zapitali kako bi oni dalje živjeli bez Vas, bez majke? Neću Vam suditi i nije na meni da Vam pametujem, ali nije u redu i normalno tako ostaviti djecu. Priznajem, bilo Vam je teško u životu i od malih nogu ste možda imali drukčiji život od ostatka djece, ali baš zbog toga ste trebali ostati uz djecu i potruditi se da oni ne budu kao Vi kada ste bili mali ili da ne prođu još gore. Nemojte se ljutiti na mene i želim Vam sve najbolje u daljnjem životu.

S poštovanjem,

Katarina Skenderović, Gimnazija »Svetozar Marković«, Subotica, 3.f

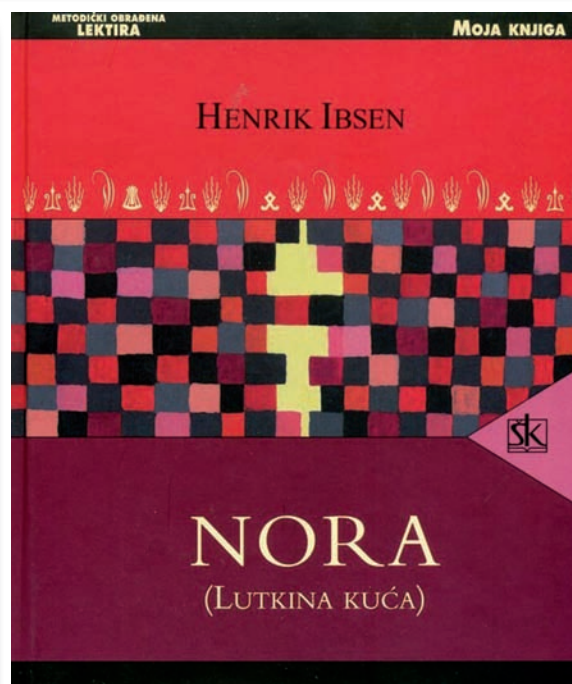
PISMO NORI

Poštovana Noro,

morala sam. Moram ti reći, pogriješla si. Sada, poslije 10 godina, vidim da je moglo drukčije. Vjeruj meni, Nori iz budućnosti. Istina, sazrela sam i kao odrasla osoba kažem ti – postupila si nezrelo i djetinjasto. Imala si više izbora i odlučila si se za najgori. Zato što je tako bilo najlakše? Mogla si ostati i boriti se, pretvoriti onu kuću lutaka u svoju, mogla si napustiti muža, otići na odmor s djecom. Mogla si se suočiti s istinom kao prava jaka žena. Ti si ličnost koja čini obitelj, prošlost i sadašnjost, zlo i dobro što te prati. Sve to si ti. Kad se vratiš, dobro razmisli što ćeš reći djeci. Vjerujem da oni misle kako im je majka sebična osoba. Tko ne misli? Neće ti biti lako, proći ćeš možda kroz najteže periode u životu, ali to je tvoja kazna. Ipak, u jednom si imala pravo. Prorasila si sebe. Ponovno. Sada imaš sebe, ali nikoga pokraj sebe. Osamljenost je najopasnije oružje. Rekla si da ti treba potpuna sloboda za život. Međutim, ti nisi znala kakvu slobodu i sreću tražiš. Nora, želim da pokušaš, da se vratiš, živiš pravi život. Jer to više nije igra.

Tvoja Nora iz budućnosti.

Sara Dulić, Gimnazija »Svetozar Marković«, Subotica, 3.f

PISMO NORI

Draga Nora,

dok ti pišem ovo pismo pokušavam zamisliti kako si se osjećala napuštajući sve što ti je do tada bilo poznato, ostavljajući u prošlosti muža, djecu, pa čak i samu sebe. Nažalost, ne mogu ti reći da se mogu u potpunosti »staviti u tvoje cipele«. Na kraju krajeva, nisam proživjela ništa od onoga što ti jesi. Ali mogu ti jedino reći – da mi je veoma žao. Otac i muž – dvije velike ljubavi u životu jedne žene, na tebi su ostavili teške posljedice. Umjesto neizmjerne ljubavi, podrške i slobode, ti si dobila suštu suprotnost. Cijelog života oni su oblikovali njima savršenu Noru, a nitko se nije upitao što TI misliš i želiš. Ako uvijek ugađaš drugima, vremenom zaboraviš na sebe, a to je doista žalosno. Istinsku sreću dosežu jedino ljudi zadovoljni samim sobom, razvijeni kao ličnosti. Nju nećeš naći u drugima ako je prvo ne pronađeš u sebi. Zato i razumijem tvoj odlazak i zapravo ti se i divim. Koliko je to bio težak korak za jednu ženu u to vrijeme, mogu samo zamisliti. Smatram da si veoma hrabra zbog toga. Uradila si kako si mislila da je najbolje, ne samo za tebe već i za tvoju djecu. Danas mnoge majke ostavljaju svoju djecu potpuno hladnokrvno, nekada čak i bez opravdanog razloga. Ipak, ti si primila mnogo veću osudu nego one. A zašto? Zbog toga što ih voliš i što si ih ostavila u boljim rukama nego što su sada tvoje? Mnogi govore kako oni to nikada ne bi učinili, da si ti loša i propala majka, ali izostavljaju jednu bitnu stavku. Oni se ne nalaze u tvojoj situaciji i nemaju pojma kako se osjećaš. Nemaju ni pravo osuđivati te, jer bi većina njih postupila isto kao i ti, ako ne još gore. Iskreno se nadam kako ćeš otkriti samu sebe, sve sitnice, dobre i loše koje te čine jedinstvenom i totalno drugačijom od drugih i kako ćeš zavoljeti tu Noru. Kada do toga dođe, uvjerena sam da ćeš biti bolja majka nego ikada. Ovo je doista težak period za tebe, pa ako ti zatreba podrška, znaj da sam tu za tebe.

S ljubavlju,

Ivana Vojnić Tunić, Gimnazija »Svetozar Marković«, Subotica, 3.f

PRIJAVITE SE, JOŠ NIJE KASNO...

Ljetni programi Hrvatske matice iseljenika

Hrvatska matica iseljenika i ove godine organizira svoje tradicionalne ljetne programe koji obuhvaćaju dvije škole za učenje hrvatskog jezika i kulture, školu folklor, folklornu radionicu, kazališni seminar i volonterski program za mlade iz svijeta. U proljetnom semestru od 9. ožujka započeo je i Hrvatski in-

Mala škola hrvatskoga jezika i kulture

HMI po dvadeset i treći put organizira Malu školu hrvatskoga jezika i kulture u Novome Vinodolskom, a cilj joj je da djeca, uzrasta 9-16 godina, koja žive izvan Hrvatske, u zajedništvu s djecom iz različitih

Ljetna škola hrvatskoga folklor

Na Ljetnoj školi hrvatskoga folklor u Boriku u Zadru ovoga ljeta od 30. srpnja do 8. kolovoza podučavat će se plesovi, nošnje, pjesme i glazbala hrvatskoga panonskoga područja, a predavat će se i plesovi Hrvata koji žive u Vojvodini, Mađarskoj i Bosanskoj Posavini u BiH. Uz praktična plesna predavanja, održat će se i predavanja o narodnim nošnjama i pjesmama panonskoga područja, te predavanja o plesnom pismu – kineografiji i osnovama notnoga pisma. Ova škola namijenjena je obrazovanju voditelja i članova hrvatskih folklornih i tamburaških skupina. Prijave se primaju do 15. lipnja.

Task force

Dragovoljni program Task force u kojem mladi iz domovine i iseljeničtva rade na zaštiti okoliša, obnavljajući zapuštene dijelove hrvatskoga prirodno-spomeničkog i kulturno-povijesnog prostora, s godinama se transformirao u Eco heritage task force. Ove godine od 26. srpnja do 14. kolovoza mladi volonteri iz svijeta okupit će se na otoku Visu. Prijave se primaju do kraja lipnja. Događanja s terena moguće je pratiti na i facebook stranici Hrvatske matice iseljenika.

Sveučilišna škola

Sveučilišna škola hrvatskog jezika i kulture namijenjena je mladeži hrvatskoga podrijetla i svim drugim studentima koji žele upoznati Hrvatsku, steći ili proširiti svoje znanje o njoj, naučiti ili usavršiti hrvatski jezik. Sveučilišnu školu mogu pohađati i učitelji hrvatskoga kao drugog jezika, koji se žele usavršavati u području ovladavanja tim jezikom sudjelujući u nastavi i pohađajući predmet koji je samo njima namijenjen. Škola se održava u Zagrebu od 27. lipnja do 24. srpnja, a rok za prijave je 15. lipnja.

Opširnije informacije o navedenim programima možete pronaći na internetskoj stranici HMI-ja: www.matis.hr.

K. U.

ternetski tečaj HIT-1, koji je ujedno i jubilarni, deseti po redu, a traje do 31. svibnja.

Kazališna radionica

Na otočiću Galovcu (Školjić) i ovoga ljeta se od 4. do 12. srpnja održava seminar za voditelje kazališnih (dramskih) grupa koji djeluju izvan Hrvatske, zamišljen kao radionica za poduku onih koji žele proširiti i obogatiti svoje znanje, kao i za one koji tek žele osnovati kazališnu grupu; tijekom osmodnevnog učenja, stvaranja i druženja čut ćete mnogo korisnih savjeta i usvojiti praktična znanja koja možete lako primijeniti. Seminar Stvaranje kazališta od osobite je koristi voditeljima iseljeničkih kazališnih grupa koje djeluju u bilingvalnom jezičnom okruženju i multikulturnim sredinama. Prijave se primaju do 20. lipnja.

mjesta u Hrvatskoj, unaprijede svoje znanje hrvatskog jezika te upoznaju kulturnu i prirodnu baštinu kraja u kojemu borave. Škola se održava od 20. do 31. srpnja, a rok za prijave je 9. lipanj.

Hrvatska etnoriznica

Ovogodišnja, trinaesta po redu Hrvatska etnoriznica, radionica za izradu i rekonstrukciju hrvatskih narodnih nošnji i tradicijskih tekstilnih vještina održava se od 15. do 25. srpnja u Pučišćima na Braču. Ovaj tradicionalni program namijenjen je ljubiteljima hrvatskog tekstilnog rukotvorstva, posebice narodnih nošnji, njihove izrade, održavanja i primjene u folklornim društvima. Rok prijave sudionika je 15. lipnja.

MEĐUNARODNI KONGRES U BEOGRADU

»Više neću raditi za sadašnjost, ja sada radim za budućnost!« – rekao je Tesla novinarima na jednoj konferenciji u New Yorku. A ta budućnost je sada!

Nikola Tesla: Povijest budućnosti

Svi znamo tko je bio **Nikola Tesla**, zar ne? Svi bismo rekli: bio je znanstvenik, izumitelj iz područja elektrotehnike koji je osmislio naizmjeničnu struju, stvorio motor bez komutatora i četkica, radiokomunikaciju, daljinsko upravljanje, robotiku, x-zrake, bežični prijenos struje i još mnogo toga. Rođen je u Gospiću u Lici. Ali jako malo ljudi zna ili čak nisu niti čuli da je Tesla bio puno više od svojih pronalazaka, čak i od svog otkrića naizmjenične struje - po čemu je postao jako slavan i poznat u cijelom svijetu. Pitate se po čemu je još bio tako poseban? Prvenstveno je bio poseban zbog toga što je uspio ostvariti se i ustrajati kao duhovan čovjek koji je želio pomoći cijelom čovječanstvu, stvarajući svoje izume i nesebično ih dijeleći svima. Govorimo o čovjeku koji je napravio epohalni skok u tehnološkom razvitku, modernizirao industriju, registrirao oko tisuću pronalazaka, a smatra se da je zaštitio oko osamsto patenata u raznim zemljama. O tome je bilo riječi i na Međunarodnom kongresu »Nikola Tesla: Povijest budućnosti«, koji je održan nedavno u Beogradu. Tamo je, među ostalim, bilo riječi o tomu kako primijeniti Tesline zaboravljene »tajne« tehnologije i pokušati dokučiti odakle je crpio sva ta svoja znanja, te kako pristupiti onom što je on nazivao »Izvorom«, a što kvantna fizika već duže vrijeme proučava i daje djelomična objašnjenja.

Različita predavanja

Kongres je imao znanstveno-obrazovni karakter i obuhvatio je područja koja su bila predmetom interesiranja Nikole Tesle: elektrotehniku, telekomunikaciju, obnovljivu energiju, medicinu, auto-industriju, suvremenu znanost, tehnološku viziju i duhovnost. Na kongresu su sudjelovali istraživači, profesori i ugledni stručnjaci iz raznih područja, kako domaći tako i strani iz različitih zemalja svijeta (Njemačka, Norveška, Francuska, Italija, Španjolska, Amerika, Argentina, Australija itd.). Neki su osobno nazočili, a neki održali predavanja i iznosili svoja mišljenja preko video linka. Objašnjavali su što je to Tesla nama ostavio u naslijeđe, zbog čega i kako bismo trebali nastaviti njegova istraživanja i prihvatiti njegove ideje koje nadvladavaju konvencionalno razmišljanje suvremene znanstvene struke.

Kongres je trajao tri dana, a predavanja (kojih je bilo 36) su se istodobno odvijala u različitim amfiteatrima i sudionici su mogli birati koje ih teme i područja najviše zanimaju. U ovom ću tekstu izdvojiti samo nekoliko po mom mišljenju najinteresantnijih, a koja se tiču područja besplatne neiscrpane energije, liječenja neizlječivih bolesti i urođenih deformacija pomoću terestrialnih statičnih valova (Teslinim valo-

vima), teleportacije materije, multidimensionalnosti svemira (paralelni svjetovi), pristupa »Izvoru«.

Priroda stvaralaštva

U radionici »Tesla – priroda stvaralaštva« obrađivane su teme kao što su: kolektivna kreativnost i inteligencija – ostvareni pristupanjem kolektivnom znanju u sajber-infrastrukturi i Teslin holistički pristup istraživanju u znanosti i medicini (Teslina kontrola kreativnosti). Atmosfera je bila nesebična, jer se razgovaralo i o poglavljima u koja nas vode stara i drevna znanja, što su naši preci koristili u gradnji piramida i drugih znamenitih građevina, a upravo je Tesla primjenjivao to izgubljeno znanje na Long Islandu blizu New Yorka, gdje je po tim principima pravio svoju Kulu Wardenclyffe. Pomoću nje je htio umjetno podići razinu globalne svijesti, gdje bi svaki pojedinac na planetu nadvladao vlastiti ego, te kako bi se spriječili svi konflikti i ratovi, a kao posljedica nastao »raj na zemlji«. Prof. dr. **Velimir Abramović** je o ovoj temi kazao sljedeće: »Oslanjajući se na pretpostavku o Teslinom zapanjujućem i u znanosti još nedostignutom poznavanju zakona prirode, moramo se zamisliti nad tim kakve je tehničke zadatke i s kakvim mogućim posljedicama

Teslina Kula Wardenclyffe trebala izvršiti? ... Da je dovršio svoj sustav od pet emitera i pustio ih u rad, Tesla bi bio u mogućnosti čitavu Zemlju, kao jedinstven rezonantni susutav, dovesti u stanje osciliranja specifično za neki drugi segment realnosti i tako nas fizički premjestiti u paralelni svijet... Suvremeni eksperimentatori trebaju imati na umu da se tajna objašnjenja fizičkog krije u metafizičkom. I dokle god naša znanost bude zaslijepljena istraživanjem isključivo materije, dotle ćemo biti u ovom nepodnošljivom stanju iluzorne, podijeljene i nesavršene svijesti.»

Način razmišljanja

Posljednjih se godina povećao interes za Teslu. Sve više znanstvenika u svijetu inspirira njegovo djelo i pokušavaju

Tesla metamorfoza

Zanimljivo je bilo i predavanje **Anje Petrović**. Ona je diplomirala književnost u Beogradu, završila poslijediplomski studij na Australijskom koledžu za primijenjenu psihologiju i učila slikarstvo. Ona je govorila o svojoj metodi liječenja koju ju je nazvala »Tesla metamorfoza«. Kako je nadošla na sve to veoma je uzbudljiva priča od koje vam zastaje dah, ali nećemo u ovom tekstu to razmatrati jer je preopsežno. Ona smatra da čuda ne postoje. Postoje samo neke pojave koje u ovom trenutku možda nismo u stanju objasniti i znanstveno dokazati, pa to neki ljudi nazivaju »čudima«. U traganju za razumijevanjem »čuda«, istraživanja nude neka nova saznanja i objašnjenja. Inače, metoda »Tesla metamorfoza« izaziva veliki interes znan-

su pogrešni. Također, trebamo prihvatiti da postoje neke pojave koje su očigledne, mada u ovom trenutku možda nismo u stanju objasniti ih i znanstveno dokazati.

Ne-Hercijanski valovi

Dipl. ing. **Goran Marjanović** nam je objašnjavao fundamentalno značenje stojećih valova, superprovodljivost, volumetrijske ekspanzije i kako je to sve Tesla primjenjivao. Bavio se ne-Hercijanskim valovima gdje je postizao veću brzinu od brzine svjetlosti i kako još postaju jači s udaljenošću, što je u potpunosti kontradiktorno s današnjim razumijevanjem fizike, mehanike i teorijom oscilacija. Ova je tematika veoma dubokog i kompleksnog karaktera, jer se vidi kako je Tesla primjenjivao znanje drevnih civilizacija (indijske Vede).

shvatiti njegove principe i njegov način razmišljanja. Problem je u tome što Tesla nije imao potrebu mnogo pisati i crtati, on je sve »završavao« u svojoj glavi. Evo kako on objašnjava svoju metodu: »Ja ne žurim s realizacijom. Kada dobijem ideju, odmah ju počnem graditi u svojoj imaginaciji. Mijenjam konstrukciju, pravim ispravke i puštam u rad u svojoj glavi. Meni je apsolutno svejedno pokrećem li svoje turbine u svojim mislima ili ih testiram u radionici. Mogu čak i zapaziti kada nisu u balansu.« Zbog toga, eto, nema puno detaljnih nacrti i kalkulacija u njegovoj zaostavštini.

stvenika zbog fascinantnih rezultata liječenja, kao i zbog nekih sasvim jedinstvenih fenomena vezanih za ovaj rad. Metoda se oslanja na razumijevanje fenomena vezanih za iscjeliteljski rad u cjelini i povezivanje znanosti i spiritualnosti. Traga se za objašnjenjima u suvremenim znanstvenim istraživanjima i traže se odgovori u drevnim mudrostima. Napredak je, smatra ona, jedino moguć ako prihvatimo da sve znanje nije već u knjigama. Razvoj znanosti je često ometan predrasudom da bi se sve trebalo vrednovati na temelju zakona koji su već zacrtani. Trebamo razumjeti da je znanost dinamična disciplina i znati da se za neke »aksiome« kasnije utvrdilo da

Margaret Čenej, jedna od njegovih biografa, Teslu je nazvala »čovjekom izvan vremena«. Zapisala je među ostalim kako čovječanstvo još nije bilo spremno za njegove genijalne poglede i shvaćanje Univerzuma i nas u njemu. I za kraj bih rekao kako je Nikola Tesla jedan od najvećih intuitivnih genija koji je praktički stvorio ovaj moderan svijet i u kojem smo svi svjedoci njegovih postignuća, a sada je na nama da ostvarimo ono gdje je on stao. »Više neću raditi za sadašnjost, ja sada radim za budućnost!« – rekao je Tesla novinarima na jednoj konferenciji u New Yorku. A ta budućnost je sada!

Danijel Ostrogonac

INTERNACIONALNI FILMSKI FESTIVAL OD 29. LIPNJA DO 5. SRPNJA

Cinema City u Novom Sadu

Cinema City internacionalni filmski festival se održava po osmi put, od 29. lipnja do 5. srpnja, na novoj jedinstvenoj lokaciji – u novoj kreativnoj četvrti koju čine Kineska četvrt i Limanski park u Novom Sadu. Kao i prethodnih

ti - gdje će se održavati koncerti i gledati uvijek atraktivni glazbeni filmovi, kao i u salama Quarter i Fabrika Indoor Cinema, prilagođenim uvjetima visokih tehničkih standarda za besprijekorne projekcije. Moći će pogledati izložbe primijenjenih

uzbudljive filmske selekcije natjecateljskog i revijalnog karaktera.

Ovogodišnji filmski program čini ukupno 6 selekcija. Među natjecateljskim selekcijama i ove se godine nalazi, sada pomlađena, Nacionalna klasa u okviru koje će se, za razliku od prethodnih godina, predstaviti isključivo prva i druga ostvarenja domaćih filmskih autora. Sve plodnija i popularnija selekcija Fresh Danube Films donosi najintrigantnije prve i druge arthouse filmove mladih umjetnika dunavske regije. Up to 10,000 Bucks - selekcija filmova snimljenih proračunom manjim od 10.000 dolara - i ove godine bilježi impresivni interes mladih autora iz cijelog svijeta, s preko 200 prijavljenih filmova.

U revijalnom filmskom programu prikazujemo atraktivne filmove s cijelog planeta. Kao i svake godine, 360° i publici nudi panoramski prikaz najvećih hitova i skrivenih bisera svjetske kinematografije, dok Planet Rock selekcija predstavlja najatraktivnije glazbene filmove. Novonastala selekcija Respect to First Films predstaviti će prve filmove, remek-djela kulturnih redatelja današnjice.

Kino na otvorenom

godina, posjetitelji će uživati u bogatom programskom sadržaju posvećenom prije svega mladoj, filmskoj i glazbenoj sceni, ali i novom festivalskom iskustvu.

Publiku očekuje uzbudljiv program koji u fokus stavlja mlade filmske stvaratelje. Cinema City je koncipiran kroz tri programske cjeline: CC Film, CC Music i CC Pro, kroz koje će posjetitelji našeg festivala imati priliku premijerno pogledati ostvarenja mladih filmskih autora, podsjetiti se prvih remek-djela kulturnih redatelja današnjice, kao i uživati u promociji novog alternativnog zvuka mladih domaćih i regionalnih bendova, priopćili su organizatori.

Kino na otvorenom

Jedinstvena lokacija revitalizirane industrijske zone pretvorene u art kvart nudi publici dostupnost svih sadržaja na jednom mjestu. U Kineskoj četvrti i Limanskom parku publika će uživati u omiljenim kinima na otvorenom: Limanski park Open Air Cinema, Planet Rock music-stage i Open Air Cinema u Kineskoj četvrti.

umjetnika, uvjeriti se u vještine rezidencijalnih skejtera, uživati u pikniku na travi, opustiti se u lounge barovima, food zoni i uživati u brojnim drugim sadržajima.

NOVA KREATIVNA ČETVRT

U potrazi za prostorom izvan predvidivih mjesta, nailazimo na Kinesku četvrt i Limanski park, kao alternativne umjetničke prostore, revitalizirane iz industrijske četvrti u art kvart.

Noseći kulturno naslijeđe Limana sedamdesetih i osamdesetih godina, Kineska četvrt se danas ponovno budi kao alternativni kulturni prostor. Lokalna mikro proizvodnja zanatskih radionica prepliće se s glazbenim klupskim programom i lokalnim kulturnim inicijativama, gradeći novi identitet ovog prostora. Potencijal ove četvrti da generira i primi brojne kreativne inicijative, može ubrzati regeneraciju ove četvrti u umjetnički kvart tijekom cijele godine.

Novi programski fokus

Predstavljajući publici nove mlade filmske i glazbene autore, Cinema City vam otvara nov filmski izričaj i suvremenu glazbenu scenu. Otkrivanje novih filmskih zvijezda počinje kroz već poznate, kao i nove,

Cinema City Pro program će objediniti dodatne sadržaje za edukaciju, međusobnu suradnju i susrete filmskih stvaratelja različitih godina i podrijetla, priopćili su organizatori.

Više informacija o programu možete naći na www.cinematicity.org.

K. U.

EKOLOŠKO-GLAZBENI FESTIVAL U MONOŠTORU, 19. I 20. LIPNJA

»**R**egeneracija Dunava« je ekološko-glazbeni festival koji se održava od 2008. godine u Monoštoru povodom obilježavanja Svjetskog dana Dunava. Ove se godine »Regeneracija Dunava« održava 19. i 20. lipnja. Tijekom dva dana na prostoru Eko-centra bit će organizirani edukacijski, ekološki, umjetnički i glazbeni sadržaji. Preko dana, posjetitelji će moći uživati u izložbi slika, projekcijama filmova, ekološkim temama, te prisustvovati i sudjelovati u izradi skulptura od slame – prirodnog materijala koji ima veliki ekološki značaj. Osim primjene u umjetničke svrhe, slama je i značajan energent, nažalost nedovoljno iskorišten,

ali evo prilike da skrenemo pozornost i na ovaj energent. U planu je i izrada land art crteža na travi i još mnogo toga lijepog i interesantnog...

Na glavnoj, drvenoj bini Eko-centra nastupit će sljedeći izvođači: RAS VICTORY (ft. zion crew) (GER/RS), Raggalution (SLO), KAL, Mad Red, Fish Vibes, The : One, Natty Riddim i Jahmessenjah.

A na malom stageu, koji je novitet ove godine, nastupat će sljedeći izvođači: Zenicafaria, Gigatron Selecta, Bratafari, Darez Selecta, Papa Red & Yerromonah, Lewangz, King Calypso, Selectah i Zola Psy.

»I to nije sve, svoje stvari potrpate u ranac i 'zapalite' za Monoštor, a na Regene-

raciji vas čeka mjesto za šator, kupaonica, hlad breza, pa i kotao graha. Inače, sam prostor Eko-centra nalazi se na rubu Specijalnog rezervata prirode 'Gornje Podunavlje', što vas može izazvati da prošetate šumom, odete na kupanje, berete cvijeće na livadama i svašta lijepo što vam padne na pamet.

Tijekom Regeneracije, uz ljude iz regije, imat ćete priliku družiti se i s našim volonterima iz cijelog svijeta, jer će trajati Internacionalni volonterski radni kamp u Monoštoru, pa eto prilike za nova poznanstva i usavršavanje jezika«, najavljuju organizatori.

K. U.

REGIONALNI FESTIVAL AUTORSKE GLAZBE OD 5. DO 7. LIPNJA U KCNS

»POEZIKA« U NOVOM SADU

Regionalni festival autorske glazbe »Poezika« održat će se od 5. do 7. lipnja u Kulturnom centru Novog Sada i u Galeriji ITD. na Petrovaradinskoj tvrđavi. Nastupaju: **Chris Eckman** (The Walkabouts) i **Bernard Kogovšek** (The Frictions) iz Slovenije, **Zvonka Obajdin** i grupa **Svemir** iz Hrvatske, **Telemama** iz Makedonije i **Milan Glavaški** sa svojim internacionalnim bendom **Rebel Star**.

A tu su i radionice. Radionicu »Probudimo uspavanke u nama« vodi antropologinja glazbe i kantautorica **Katarina Juvančić** iz Slovenije, a drugu koncertnu radionicu »Music Talks« vodi **Dušan Strajnić** (Stray Dogg) iz Srbije.

U filmskom dijelu programa bit će prikazan dokumentarno-glazbeni film »A Night In Zagreb« o hrvatskom surf rock bendu **The Bambi Molesters**. Ulaz je slobodan, baš kao i na radionice. Za radionice je obavezna prijava, koju možete podnijeti mejlom na ra-

dionice@poezika.com. Broj mjesta na radionicama je ograničen, stoga prijavite se i potvrdite vaše sudjelovanje na vrijeme. Više informacija možete pronaći na službenoj internetskoj stranici festivala – www.poezika.com.

K. U.

NAJAVA

Festival »Omladina« u Subotici

Glazbeni festival »Omladina« bit će održan sutra (subota, 30. svibnja) u Subotici, na stadionu Malih sportova. U natjecateljskom dijelu

programa koji počinje u 20 sati (vrata se otvaraju od 19 sati) nastupit će osam neafirmiranih autora i bendova iz regije koji su izabrani putem natječaj. U revijalnom dijelu programa od 22 sata publika će imati prilike čuti poznate domaće bendove – Repetitor i Partibrejkers.

Više informacija na www.festivalomladina.com.

Mikser festival u Beogradu

Sedmi Mikser festival, najveća regionalna smotra kreativnosti i inovacija, održava se četvrti put u beogradskom kvartu Savamala, od 3. do 7. lipnja pod sloganom »Neizdrž«. U glazbenom dijelu programa nastupaju: **Ana Popović**, Goblini, grupa Tajm u originalnom sastavu predvođena **Dadom Topićem**, Artan Lili, TBF (Split),

Darkwood Dub i još mnogi drugi. Povodom festivala raspisan je i natječaj »Mladi balkanski dizajneri«, a posjet Mikseru, između ostalih, najavio je i glasoviti svjetski arhitekt **Rem Koolhaas**.

OneRepublic u Beogradu

Poznati američki bend OneRepublic nastupit će 6. lipnja u Beogradu. Bend će u sklopu »Natives« turneje nastupiti u Kombank Areni. OneRepublic, koji

iza sebe ima milijune prodatih nosača zvuka i planetarne hitove poput »Apologize«, »Counting Stars« ili »Stop And Stare«, obećava dobar provod i vrhunski spektakl.

Julian Casablancas+The Voidz u Zagrebu

Julian Casablancas+The Voidz nastupit će 8. lipnja u zagrebačkoj Tvornici kulture. Casablancas je najpoznatiji kao frontman grupe The Strokes. On je 2009. objavio solo album »Phrases For The Youngg«, a 2013. surađivao s Daft Punkom na odličnom singlu »Instant Crush«. Povezani kroz različite glazbene afinitete i prijatelje u New Yorku i Los Angelesu Julian Casablancas+The Voidz protekle su četiri godine funkcionirali kao bend a njihov debi album »Tyranny« objavljen je prošle godine.

EXIT Avantura na ljeto!

Ovog ljeta EXIT Avantura počinje na Petrovaradinskoj tvrđavi 9. srpnja i trajat će deset dana, sve do 18. srpnja na budvanjskoj plaži Jaz! EXIT festival (9.-12. srpnja) slavi svoj 15. rođendan, a poznati su i prvi hedlajneri kao što su Motorhead, Emeli Sande, Prodigy, Faithless, Manu Chao La

Ventura, Roisin Murphy, Tom Odell, John Newman, Goldie te Adam Beyer, Hardwell, Chris Liebing za ljubitelje elektroničke plesne glazbe.

Od domaćih skupina potvrđeni su Eyesburn, Goblini i Škrtice, a publiku očekuju i brojni drugi izvođači na preko 30 festivalskih bina od Petrovaradina do Jaza. Sea Dance se održava od 15. do 18. srpnja.

Više informacija o programu i ulaznicama možete pronaći na www.exitfest.org.

preporuka

GLAZBA: Marina & the Diamonds – Froot

»Froot« je treći album britanske kantautorice **Marine Diamandis**, poznatije pod imenom Marina & the Diamonds (i ne, to nije ime benda). Prateći veliki uspjeh prethodnog albuma »Electra Heart« sa svjetskim hitovima od kojih su najprepoznatljiviji »Primadonna« i »How To Be A Heartbreaker«, puno se očekivalo od novog albuma, a Marina je izjavila kako ne želi poći opasnim putem slave i da je sasvim zadovoljna ako se album ne plasira toliko dobro kao prošli. Što se i osjeti: album je sve osim izmanipuliranog i praznoglavog mainstreama. Pjesme se dotiču kako površnih, tako i vrlo ozbiljnih tema kao što su osamljenost, oslobađanje od kapitalističkog sustava itd. Generalno, »Froot« se bavi kompletnim ciklusom života, onim što nas čini sretnim i onim što nas unesrećuje. Marina je rekla kako je na ovoj ploči doista željela reprezentirati sebe i da se osjeća kao da nije bila rob velikim očekivanjima ili pritiscima producenata. Album je lak za slušanje, zanimljiv za promatranje i, usprkos tome što ne predstavlja klasičan pop, pjevljiv.

Izdvajamo: »I'm A Ruin«, »Gold«, »Savages« i »Immortal«.

I. Kovač

FILM: Osvetnici 2: Vladavina Ultrona

U kinima se pojavio nastavak ekranizacije Marvelovih superjunaka koji smo svi dugo očekivali. Riječ je o Osvetnicima. Pod redateljskom palicom **Jossy Whedona** ujedinile su se velike holivudske zvijezde kako bi svojim fanovima omogućili 142 minute vrhunske akcijsko-fantastične zabave. Zvijezde novog nastavka Osvetnika su **Robert Downey Jr.**, koji utjelovljuje ulogu Iron Mana, **Chris Hemsworth** kao Thor, **Mark Ruffalo** kao Hulk i **Chris Evans** kao Kapetan Amerika. Ostatak glumačke ekipe čine **Scarlett Johansson** kao Crna udovica, **Jeremy Renner** kao Hawkeye, **Don Cheadle** kao James Rhodes/War Machine, **Cobie Smulders** kao agent Maria Hill, **Stellan Skarsgård** kao Erik Selvig i **Samuel L. Jackson** kao Nick Fury. Nastavku se priključio i **James Spader** u ulozi glavnog zlikovca Ultrona protiv kojeg se superjunaci ujedinjuju. Također susreću dva nova zlikovca – Pietra Maximoffa (**Aaron Tylor-Johnson**) i Wandu Maximoff (**Elizabeth Olsen**). Ukoliko ste gledali prvi dio Osvetnika, drugi dio će vas oduševiti! Iskreno preporučujem ovaj vizualni spektakl!

N. Balažević

KNJIŽA: Alice Munro – »Javne tajne«

Alice Munro je kanadska spisateljica. Karijeru je započela u tinejdžerskim danima, ali popularnost stječe zbirkom pripovjedaka »Ples sretnih snova«. Književnica je 2013. dobila Nobelovu nagradu za književnost. »Javne tajne« su zbirka priča objavljena 1993. godine. Autorica u »Javnim tajnama« ispituje ženske teme do najsitnijih detalja. Kroz svojih osam junakinja, ona preispituje svijet i društvo oko njih. »Fascinantna je autoričina književna imaginacija, lakoća zamišljanja različitih karaktera, situacija i međuljudskih odnosa i različitih načina na koje se može odvrtjeti film nečijeg života. Jedan od razloga zašto su ove priče tako vraški dobre leži i u nenametljivom poantiranju i aluzivnosti, u značenjima koja vam se otkrivaju tek nakon pročitane cijele priče. Ukratko, odlične, suptilne, a opet razorne priče u kojima se život kakav jest ne tumači nego ispisuje«, objavljeno je na T-portalu o ovoj knjizi.

»Javne tajne« su nešto što će zadovoljiti vaše književno nepce i postaviti vam pitanja na koja možda ni ne želite odgovoriti.

I. Rudić

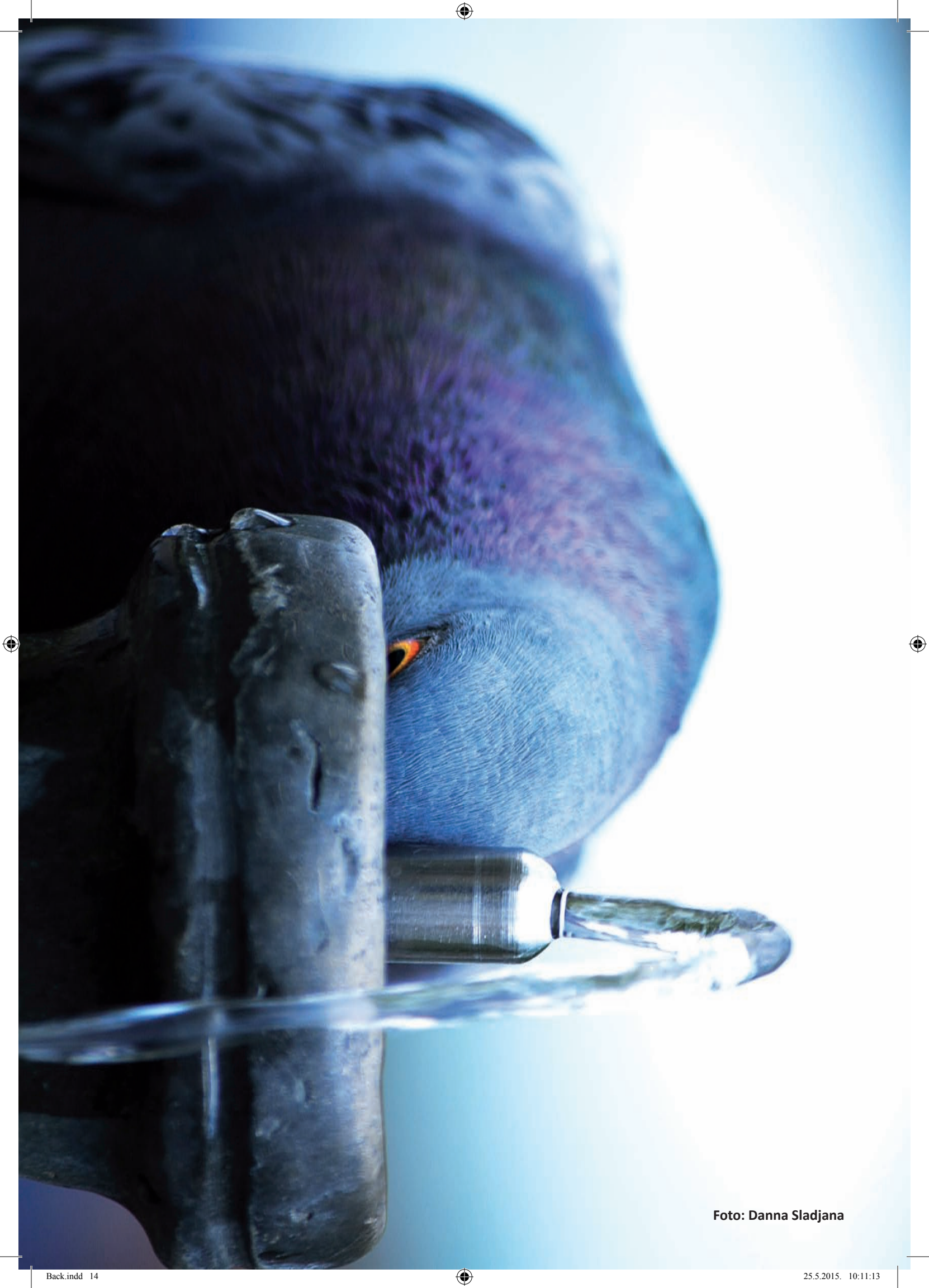

Foto: Danna Sladjana